

In Deo

Kees Zonneveld

(Cornelis Maria)

door Wim Swüste FIC

Kees is geboren op 25 januari 1931 in Haarlem. Hij deed zijn professie in de FIC op 15 augustus 1951. Op 14 november 2021 overleed hij in het WZC De Beyart in Maastricht.

We hoorden zojuist in het evangelie van Lucas, dat Jezus 36 koppels uitzond om verkennend werk te gaan doen voor zijn zending van vrede en gerechtigheid. Twee aan twee door Jezus aangewezen.

De leerlingen van Jezus kregen een duidelijke boodschap mee. Aanwijzingen voor bij een goede óf slechte ontvangst, wat ze als bagage mee mochten nemen, instructies om je aan te sluiten bij wat medemensen te bieden hadden. Het loog er niet om. De uitgezonden tweetallen waren aan degelijke regels gebonden.

Wat de opdracht was die Kees bij zijn zending ontving, hoorden we in de eerste lezing uit de

Leefregel van de Broeders FIC. Kees nam die regels zeer ter harte. Toen hij onlangs zijn zeventig jaar broeder-zijn vierde, herhaalde hij nog eens wat zijn opdracht was:

totale beschikbaarheid,
steeds bereid zijn tot samenwerking met de mensen om je heen,
je goed voorbereiden op je zending en je ondergeschikt willen maken aan de mensen vóór en mét wie je werkt en...
je blijvend vormen.

Op zijn zending in Malawi, die ruim veertig jaar duurde, gaf hij aan deze opdracht op een zeer goede wijze vorm. Hij ging er – eerlijk gezegd – trots op dat hij hiervoor de kracht had opgebracht. Daar kunnen wij, als familieleden en medebroeders, alleen maar respect voor hebben. Daarom vinden we dat Kees veel lof verdient. En de Eeuwige zal die lof van harte kunnen onderschrijven.

Kees bracht zijn jeugd door in Haarlem en zat bij de broeders op school. In de zesde klas kreeg hij les van broeder Edwinus. Die bleek een goede werver voor roepingen voor onze congregatie: in september 1943 ging Kees met nog vier klasgenoten naar het juvenaat in Simpelveld. Thuis in Haarlem was het bij het gezin Zonneveld armoe troef. De oorlogsellende trof het gezin zeer: bloembollen en suikerbieten als maaltijd. Iets anders schafte de pot niet.

Onlangs vertelde Kees nog dat hij het in het noviciaat erg naar zijn zin had: ‘Het was een heel fijne groep. Er is bijna niemand van uitgetreden en ik vind het fijn dat we met vier man nog ons 70 jarig feest kunnen vieren’.

Op 5 januari 1963 gaat hij samen met George van de Leur en Hortensius Meeuws naar het Afrikaanse Nyasaland. Hij krijgt als taak om docent te worden aan de kweekschool in Mary View. Daar geeft hij les in wiskunde. Samen met de studenten maakt hij leermiddelen voor de kinderen van de lagere school. Zijn eerste jaren zijn er erg moeilijk vanwege de onlusten. Het land wil zelfstandig worden en kiest een nieuwe naam: Malawi.

Bij zijn aankomst wordt Kees getroffen door de ontzettende armoede en ellende onder de bevolking. “Maar”, zegt hij later, “de mensen en de

kinderen waren erg warm en hartelijk. Fantastisch, gewoon!”

Met de antropoloog pater Schoffeleers legte hij de gewoonten en gebruiken van de inlandse bevolking op foto's vast. De opnames ontwikkelt hij zelf in zijn donkere kamer, en die worden later in een boek vastgelegd. “Hierdoor kreeg ik een steeds beter zicht op mens en cultuur in dit prachtige land.”

In het midden van de zestiger jaren krijgt Kees de opdracht om theologie te gaan studeren op de universiteit van Berkeley in de Verenigde Staten. Hij haalt daar zijn Masters Theologie en gaat aan het Groot Seminarie in Zomba, Malawi, les geven aan de 75 toekomstige priesters. Met groot genoegen kan hij op deze periode terugzien.

Ook voor zijn eigen medebroeders zet hij zich veelzijdig in. Hij bekleedt de functie van provinciaal econoom en woont in die hoedanigheid enkele internationale FIC bijeenkomsten bij. Ondertussen merkt Kees dat zijn lichamelijke situatie soms te wensen over laat. Hij moet daartoe een aantal malen zijn verlof in Nederland verlenen. Hijzelf en zijn overheid stellen vast dat het beter is om voorgoed naar Nederland terug te keren.

Op 3 mei 2004 wordt hij lid van onze gemeenschap in Rotterdam, na met veel pijn in z'n hart afscheid te hebben genomen van zijn dierbare Malawi en zijn aardige inwoners. “Fantastische mensen om méé en vóór te werken!” Na het sluiten van ons huis in Rotterdam, wordt hij lid van de Bernardusgemeenschap in Maastricht. Hij toont zich daar een trouw huisgenoot en houdt zich dapper bij het ongemak dat hij steeds erger aan zijn lichaam ondervindt.

Wanneer we, bij zijn afscheid hier in de Celdebroederskerk, aan zijn leven onder ons terug kijken, doen we dat met een gevoel van groot respect. Kees was een man die zijn vele gaven waarmee hij gezegend was, nadrukkelijk in dienst stelde van de ander. Hij was voor familie en congregatie een heel aardige man, die tegenslag met groot geduld verwerkte. Een man die zijn roeping als religieus zeer goed vorm wist te geven. Hij genoot van het leven en wij genoten van hem.

Als theoloog onderrichte hij zijn studenten over leven en dood. Hij kon hen vol geloof vertellen, dat we als mens in een tijdelijk huis leven, op weg naar een stralend nieuw leven in de nabijheid van onze Schepper.

Op zijn rouwbrief staat een uitspraak van paus Pius XII: “Wie velen tot gerechtigheid heeft onderwezen, zal schitteren als een ster aan de hemel.”

Toen ik vannacht uit mijn raam keek, zag ik een opvallende mooie ster schitteren aan de hemel. “Kees, het zit helemaal goed met jou”, ging het door me heen.

In Deo Samen met anderen

(lezing tijdens de uitvaart)

Bij gelegenheid van de viering van zijn 70-jarige professe vertelde broeder Kees wat de leidraad is geweest voor zijn leven als Broeder FIC:

- leven zoals de congregatie dat vraagt;
- samen met anderen;
- je zo bruikbaar mogelijk opstellen als medebroeder.

Deze leidraad vinden we terug in de Leefregel van de broeders.

We lezen daar nu de betreffende passages over aan u voor.

Bij onze apostolische inzet mag verwacht worden, dat wij werken wáár en zoals de congregatie dit door onze overheid van ons vraagt. Ook wanneer dit ingaat tegen eigen verlangens, voorkeuren of inzichten. Dit kan soms bijzonder moeilijk zijn. Maar als religieus stellen wij ons beschikbaar. Totaal.

Deze totale beschikbaarheid brengt eveneens mee, dat wij van harte bereid dienen te zijn om samen te werken met anderen; ook in dienstverbanden buiten onze congregatie, ook in ondergeschikte posities.

Totale beschikbaarheid vraagt van ieder van ons, dat wij ons, zo goed en harmonisch mogelijk ontwikkelen. Niet alleen tijdens onze vormingsjaren, maar blijvend. Een leven lang. Wie zich in een apostolische congregatie beschikbaar stelt, zal zich zo bruikbaar mogelijk willen maken.

Het beleid van de congregatie dient gekenmerkt te worden door zorg voor blijvende vorming en ontwikkeling van haar leden.

Broeders bijeen tijdens een visitatie in Malawi in 1991. Kees Zonneveld derde van rechts

Voor meer foto's uit het leven van Kees verwijzen we naar het in het vorige nummer gepubliceerde interview met hem (digitale versie op te vragen bij de redactie)

Tijdens de jubileumviering op 15 augustus 2021. Kees in de kapel met de dames van Team FIC Bernadette en Wilma

Voorbeden

Brengen wij, bij dit afscheid van broeder Kees in groot vertrouwen onze vragen voor de Heer van levenden en doden: Dat broeder Kees, na zijn verdienstelijk leven voor zijn medemensen in Malawi en in Nederland, opgenomen mag worden in de plaats van eeuwige vrede en rust.
Laat ons bidden:
Heer, onze Heer, wij bidden U verhoor ons.

Dat zijn inzet, met name onder de jongeren en priesterstudenten, niet voor niets is geweest, zodat zij allen mogen bijdragen aan het onderwijs en geestelijke zorg van de bevolking van Malawi.
Laat ons bidden:
Heer, onze Heer, wij bidden U verhoor ons.

Dat de wereldleiders van nu mogen inzien dat het volk van Afrika het meest heeft te lijden onder de zware last van de pandemie. Dat ze bereid zijn op een lankmoedige wijze allen te laten delen in de hulpmiddelen die tegen de corona aanwezig zijn.
Laat ons bidden:
Heer, onze Heer, wij bidden U verhoor ons.

Dat er jongeren gevonden mogen worden om in het spoor van Uw leven van Jezus Zijn werk met name in Afrika te gaan voortzetten.
Laat ons bidden:
Heer, onze Heer, wij bidden U verhoor ons.

Trouwe God,
U heeft ons geschapen en ons gevraagd in het spoor van Uw Zoon Jezus te treden, in goede, maar ook in moeilijke tijden, We zien immers verlangend uit naar vrede en welzijn voor allen.
Dat vragen we U,
op voorspraak van Moeder Maria, onze trouwe patrones.

Bij de begrafenis van Kees Zonneveld konden maar weinig mensen aanwezig zijn. Daarom hier wat beelden van de uitvaart. De eucharistieviering was in de historische Cellebroederskapel, die naast het Beyart-terrein is gelegen

Vanwege de coronamaatregelen was de kapel van De Beyart niet geschikt voor de afscheidsvieringen van de overleden broeders. Daarom werd uitgeweken naar de Cellebroederskapel, die grenst aan de tuin van De Beyart. Deze kapel was onderdeel van het cellebroedersklooster in Maastricht, opgericht in 1350. In 1940 kwam het klooster in bezit van de FIC. Drie van de vier kloostervleugels werden nog in hetzelfde jaar afgebroken wegens bouwvalligheid. Van 1963 tot 1966 werd de kapel met de resterende kloostergang ingrijpend gerestaureerd.

In 1966 werd de kapel opnieuw in gebruik genomen als kerkgebouw, als trouwlocatie en als concert- en vergaerruimte. In 1975 ontvingen de Broeders van Maastricht een onderscheiding voor de restauratie en het weer functioneel maken van de kapel.

In 1995 werd het gebouw eigendom van een stichting,

